

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ**

**Другого рівня вищої освіти (магістр)
за спеціальністю D 3 «Менеджмент»
галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Кваліфікація: магістр менеджменту**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради
Олена НЕПОЧАТЕНКО _____**

(протокол №6 від 2025 р.)

**Освітньо-професійна програма вводиться в
дію з 1 вересня 2025 р.
Ректор УНУС
Олена НЕПОЧАТЕНКО _____**

(наказ № від 2025 р.).

Умань-2025р.

Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентностні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів у галузі Д «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності Д З «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування».

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування» розроблена робочою групою кафедри менеджменту Уманського національного університету садівництва у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання
1	Інна НОВАК (гарант)	декан факультету менеджменту	доктор економічних наук, професор
2	Анастасія МОВЧАНЮК	доцент кафедри менеджменту	кандидат економічних наук, доцент
3	Оксана ЗАГОРОДНЮК	доцент кафедри менеджменту	кандидат економічних наук, доцент

Залучені стейхолдери

№ п/п	ПІБ	До якої групи стейхолдерів належить	Науковий ступінь, вчене звання
1	Ольга КОЗЯР	здобувач освіти	-
2	Михайло БОГАЧ	директор ТОВ «Маяк-Агро»	-

Освітньо-професійна програма погоджена: на засіданні кафедри менеджменту (протокол № від 2025 р.);

Вченюю радою факультету менеджменту (протокол № від 2025 р.);

Науково-методичною радою Уманського національного університету садівництва (протокол № від 2025 р.).

Рецензії – відгуки зовнішніх стейхолдерів :

1. Співласника ТОВ «Умань Хліб Трейд» Марії КИСІЛЬ.
2. Голови ФГ «Агрофірма «Базис» Володимира ОСАДЧОГО.

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» другого рівня вищої освіти (магістр)
зі спеціальності D 3 «Менеджмент»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет менеджменту; кафедра менеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр менеджменту
Офіційна назва освітньої програми	«Менеджмент організацій і адміністрування»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію №42 виданий акредитаційною комісією Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол №17 від 23.12.2019 р. Термін дії сертифікату до 01.07. 2025 р.
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень, НРК України – 7 рівень
Передумови	Наявність диплома бакалавра, наявність диплома спеціаліста, наявність диплома магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/

2 – Мета та цілі освітньої програми

Метою ОПП є забезпечення якісної, доступної сучасної освіти в галузі менеджменту завдяки знанням та досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій. Цілі ОПП полягають у підготовці висококваліфікованих, креативних та перспективних менеджерів здатних: приймати участь у наукових дослідженнях, спрямованих на створення новітніх методів управління; керувати діяльністю суб'єктів господарювання різних за розміром та організаційно-правовою формою з урахуванням їх інноваційності та відповідності комерційному попиту ринку.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	D «Бізнес, адміністрування та право» D 3 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент організації і адміністрування»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма базується на здобутті поглиблених знань менеджменту, теорії адаптивного управління, яка передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти і кар'єрного зростання: здобуття наукового ступеня доктора філософії (Ph.d) за науковими програмами. Передбачає надання поглиблених знань теоретичних та методичних положень, організаційних та практичних інструментів управління всіма сферами функціонування економічних суб'єктів різних масштабів, різноманітних організаційно-правових форм та видів діяльності.
Основний фокус освітньої програми	Спеціалізована освіта в предметній області - менеджмент Об'єкт(и) вивчення: управління організаціями та їх

	<p>підрозділами.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, - принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. <p>Методи, методики, технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо). <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
Особливості освітньої програми	<p>Особливостями ОПП є поглиблене вивчення системи управління діяльністю агропромислових підприємств та організацій із урахуванням сучасних тенденцій інтеграції економіки України до міжнародного економічного простору.</p> <p>ОПП передбачено моделювання виробничих ситуацій з метою оптимізації системи менеджменту в підприємствах під час проходження практики.</p> <p>Окрім освітніх компонентів освітньо-професійної програми можуть викладатися англійською мовою.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність працевлаштування	до	Магістр менеджменту організацій (згідно класифікатора професій ДК 003:2010) може займати посади, що відповідають розділу 1 « <u>Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)</u> »:
		12. Керівники підприємств, установ та організацій

	<p>13. Керівники малих підприємств без апарату управління</p> <p>14. Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів.</p> <p>Серед них наступні: менеджер (управитель) з адміністративної діяльності; менеджер (управитель) з персоналу; менеджер (управитель) з питань регіонального розвитку; менеджер (управитель) з постачання; керівник урядового органу державного управління; керівник підприємства (установи, організації); керівник підрозділу юридичної особи, що здійснює діяльність з управління активами; керівник структурного підрозділу - головний спеціаліст.</p> <p>Випускник є придатним для працевлаштування на підприємствах, в організаціях та установах, що функціонують в межах всіх основних видів економічної діяльності (добувної та переробної промисловості, будівництва, сільського господарства, фінансової діяльності, інших).</p>
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами третього рівня (доктора філософії). Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Використовуються студентоцентрований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний, міждисциплінарний підходи до навчання.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, лабораторних занять, семінарів, інтерактивних занять, індивідуальних занять, консультацій з викладачами, самонавчання через електронне Модульне середовище навчального процесу УНУС, практики, підготовки кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра.</p>
Оцінювання	Поточне усне та письмове опитування, модульний контроль, тестовий контроль, презентація наукових робіт, есе, захист курсової роботи, захист звіту із практики. Підсумковий контроль – екзамени, заліки (за сумою балів, накопичених протягом вивчення дисципліни). Підсумкова атестація – захист кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;</p> <p>ЗК2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;</p>

	<p>ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;</p> <p>ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);</p> <p>ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;</p> <p>СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;</p> <p>СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;</p> <p>СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;</p> <p>СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;</p> <p>СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;</p> <p>СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;</p> <p>СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.</p> <p>СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;</p> <p>СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком;</p> <p>СК11. Здатність до виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.</p>

7– Програмні результати навчання

- ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
- ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
- ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
 ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).
 ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
 ПРН 14. Вміти застосовувати та виконувати функції і повноваження керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр університету.
Матеріальне-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп’ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт УНУС: www.udau.edu.ua; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Moodle; - корпоративна пошта; - університетський репозитарій; - навчальні і робочі плани; - графіки навчального процесу; - методичне забезпечення дисциплін; - робочі програми навчальних дисциплін; - методичні матеріали для практичних, лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи здобувачів з дисциплін; - програма практики; - методичні вказівки щодо виконання курсової роботи, кваліфікаційної (дипломної) роботи; - пакети комплексних контрольних робіт.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Регламентується Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників УНУС та Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС.
Міжнародна кредитна мобільність	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державна вища професійна школа, м. Плоцьк (Польща). 2. Господарська академія ім. Д.А. Ценова, м. Свіштов (Болгарія). 3. Природничий університет у м. Вроцлаві (Польща). 4. Академія імені Якуба з Парадигжа в Гожуві Великопольському (Польща) 5. Університет м. Бремен (Німеччина). 6. Познанський коледж комунікацій та менеджменту, м. Познань (Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Набір іноземних студентів відбувається відповідно до правил прийому в УНУС.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

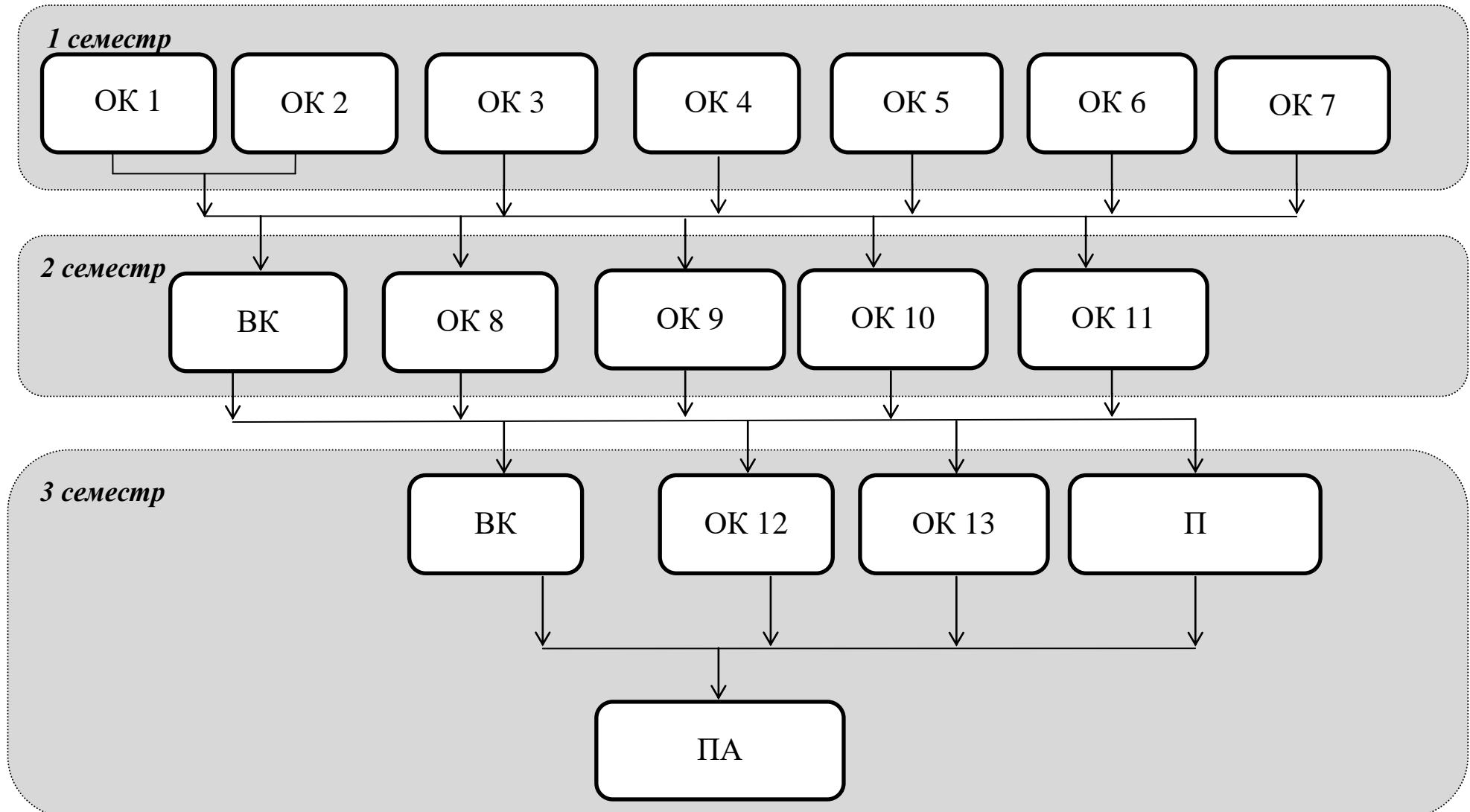
2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Менеджмент організації і адміністрування»*,**

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практика, кваліфікаційна (дипломна) робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти освітньо-професійної програми			
OK 1	Менеджмент організації	5,5	екзамен
OK 2	Курсова робота з дисципліни Менеджмент організації.	1,0	Захист курсової роботи
OK 3	Бізнес-планування	3,0	екзамен
OK 4	Управління проектами	3,0	екзамен
OK 5	Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності	4,0	екзамен
OK 6	Управління якістю	3,0	залік
OK 7	Інформаційні системи і технології в управлінні організацією	3,0	залік
OK 8	Фінансовий менеджмент	3,0	екзамен
OK 9	Публічне адміністрування	4,5	екзамен
OK 10	Ділова іноземна мова	3,0	екзамен
OK11	Інноваційні технології прийняття управлінських рішень	3,0	екзамен
OK 12	Тімбілдинг	3,0	залік
OK13	Корпоративне управління	3,0	екзамен
П	Практика	12,0	Захист звіту про практику
ПА	Підсумкова атестація	12,0	Захист кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонент		66,0	
Вибіркові освітні компоненти освітньо-професійної програми			
VK	Загальний обсяг вибіркових освітніх компонент	24,0	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

*Здобувач вищої освіти здійснює свій вибір відповідно до Положення <https://www.udau.edu.ua/ua/file/iU00>

** Вибір здійснюється із каталогу елективних дисциплін <https://www.udau.edu.ua/ua/students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

2.3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	П	ПА
3K1		+	+	+	+									+	+
3K2						+				+	+		+	+	
3K3		+	+		+	+	+				+			+	+
3K4	+	+	+	+		+		+			+	+	+		+
3K5										+				+	
3K6	+	+	+	+		+		+	+		+		+		+
CK1	+	+	+	+	+	+		+			+		+	+	+
CK2	+	+	+	+	+	+		+	+		+			+	+
CK3		+									+			+	
CK4	+	+		+			+	+							
CK5						+	+		+	+		+	+	+	+
CK6									+		+	+	+	+	
CK7			+	+		+							+		
CK8		+	+			+					+	+	+	+	+
CK9	+	+	+		+	+	+	+	+		+		+	+	+
CK10	+			+		+					+		+		
CK 11	+	+									+				+

2.4. Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньо-професійної програми

ПРН	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	П	ПА
ПРН 1.	+	+	+		+			+						+	+
ПРН 2.	+	+				+								+	+
ПРН 3.				+	+										+
ПРН 4.			+	+					+						
ПРН 5.	+		+	+				+							+
ПРН 6.	+					+		+	+		+		+		
ПРН 7.										+					+
ПРН 8.							+								
ПРН 9.										+					
ПРН 10.									+		+	+	+	+	
ПРН 11.		+									+				+
ПРН 12.	+					+			+			+	+		
ПРН 13.	+	+	+				+	+			+				+
ПРН14.	+	+							+		+				+

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності D 3 «Менеджмент» проводиться на основі оцінювання результатів навчання та рівня сформованості компетентностей, зазначених у розділі 6-7 освітньо-професійної програми.

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра.

Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої входять НПП Уманського національного університету садівництва. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Кваліфікаційна (дипломна) робота магістра проходить процедуру перевірки на plagiat.

4. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

A. Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України.
URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України.
URL:[http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010//
База даних «Законодавство України»/ВР України.
URL:<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. [URL:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п).
6. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальноті: 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня, рівень освіти: Магістр. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 959.

B. Корисні посилання:

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL:http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
8. Data for Sustainable Development Goals.ISCED (МСКО) 2011 //URL:<http://www UIS.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
9. Data for Sustainable Development Goals.ISCED-F (МСКО-Г) 2013 // URL:<http://www UIS.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648) //URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>